2026/1704

13.7.2026 г.

РЕШЕНИЕ (ОВППС) 2026/1704 НА СЪВЕТА

от 10 юли 2026 година

в подкрепа на изпълнението на Резолюция 1540 (2004) на Съвета за сигурност на Организацията на обединените нации относно неразпространението на оръжия за масово унищожение и средствата за доставянето им на недържавни участници

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за Европейския съюз, и по-специално член 28, параграф 1 и член 31, параграф 1 от него,

като взе предвид предложението на върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност,

като има предвид, че:

(1) На 12 декември 2003 г. Европейският съвет прие Стратегия на ЕС срещу разпространението на оръжия за масово унищожение, като в глава III от нея се съдържа списък с мерките, които трябва да бъдат предприети в Съюза и в трети държави за борба с разпространението на такива оръжия.

(2) На 28 април 2004 г. Съветът за сигурност на Организацията на обединените нации (ООН) прие Резолюция 1540 (2004) (наричана по-нататък „Резолюция 1540 (2004) на Съвета за сигурност на ООН“) – първият международен инструмент, който по цялостен и всеобхватен начин разглежда въпроса за оръжията за масово унищожение, средствата за доставянето им и свързаните с тях материали. С Резолюция 1540 (2004) на Съвета за сигурност на ООН бяха установени обвързващи за всички държави задължения, които целят предотвратяване и възпиране на достъпа на недържавни структури до такива оръжия и до свързаните с тях материали. В нея беше отправен и призив към държавите да представят на Комитета на Съвета за сигурност, създаден с Резолюция 1540 (2004) на Съвета за сигурност на ООН (наричан по-нататък „Комитет 1540“), доклад за стъпките, които са предприели или възнамеряват да предприемат за изпълнение на Резолюция 1540 (2004) на Съвета за сигурност на ООН.

(3) На 27 април 2006 г. Съветът за сигурност на ООН прие Резолюция 1673 (2006) и взе решение, че Комитет 1540 трябва да положи още по-големи усилия за насърчаване на пълното изпълнение на Резолюция 1540 (2004) на Съвета за сигурност на ООН чрез работни програми и програми за информационни дейности, подпомагане, диалог и сътрудничество. Наред с това Комитет 1540 беше приканен да проучи заедно с държавите и международните, регионалните и подрегионалните организации възможността за споделяне на опит и извлечени поуки, както и наличието на програми, които могат да улеснят изпълнението на Резолюция 1540 (2004) на Съвета за сигурност на ООН.

(4) На 20 април 2011 г. Съветът за сигурност на ООН прие Резолюция 1977 (2011) и взе решение да удължи мандата на Комитет 1540 за период от 10 години до 25 април 2021 г. Той взе решение също така Комитет 1540 да продължи да увеличава усилията си за насърчаване на пълното изпълнение на Резолюция 1540 (2004) на Съвета за сигурност на ООН от всички държави, активно да участва в съчетаването на предложенията и исканията за помощ, чрез средства като посещения по покана на заинтересованата държава, модели за оказване на помощ, планове за действие или друга информация, предоставяна на комитет 1540, както и да направи цялостен преглед на степента на изпълнение на Резолюция 1540 (2004) на СС на ООН до декември 2016 г.

(5) На 15 декември 2016 г. Съветът за сигурност на ООН единодушно прие Резолюция 2325 (2016), като по този начин одобри резултатите от всеобхватния процес по преразглеждане на Резолюция 1540(2004), извършен през 2016 г. Той настоява всички държави да укрепят националните мерки в изпълнение на Резолюция 1540 (2004) на Съвета за сигурност на ООН и призова за по-голяма подкрепа за изграждане на държавен капацитет в това отношение, включително чрез доброволни вноски, както и за по-активно сътрудничество между заинтересованите страни, гражданското общество и академичните среди.

(6) На 30 ноември 2022 г. Съветът за сигурност на ООН прие Резолюция 2663 (2022) и взе решение да удължи мандата на Комитет 1540 за период от 10 години до 30 ноември 2032 г.

(7) Подкрепата на Съюза за изпълнението на Резолюция 1540 (2004) на Съвета за сигурност на ООН, която от 2006 г. насам се оказва чрез прилагането на съвместни действия 2006/419/ОВППС ([1]) и 2008/368/ОВППС ([2]) на Съвета и на решения 2013/391/ОВППС ([3]), (ОВППС) 2017/809 ([4]) и (ОВППС) 2023/654 ([5]) на Съвета, допринесе за значително намаляване на броя на държавите, които не са представили доклади, както и на броя на държавите, които не са предоставили допълнителна информация, изискана от Комитет 1540 след представянето от тяхна страна на непълни доклади. Като се има предвид обаче, че все още съществува необходимост от непрекъсната подкрепа за изпълнението на Резолюция 1540 (2004), Съюзът следва да приеме настоящото решение, което ще допринесе за изпълнението на посочената резолюция.

(8) Техническото изпълнение на дейностите, които ще бъдат осъществявани съгласно настоящото решение, следва да бъде възложено на Службата на ООН по въпросите на разоръжаването (UNODA), която отговаря за предоставянето на материална и логистична подкрепа на Комитет 1540 и на експертната група към него.

(9) Настоящото решение се ръководи от принципа на оптимално използване на опита, придобит чрез предишни съвместни действия на Съвета и решения в подкрепа на изпълнението на Резолюция 1540 (2004) на Съвета за сигурност на ООН. В него се дава приоритет на специфични нужди, установени от държавите, както и на искания от тях, включително изисквания за капацитет, и се предоставя помощ и изграждане на капацитет чрез адаптирани, съобразени с нуждите подходи. С решението се насърчава националната и регионалната ангажираност с подпомаганите дейности с оглед гарантиране на дългосрочна устойчивост и запазване на институционалния капацитет; както и взаимното допълване, координацията и полезните взаимодействия между UNODA, Съюза и съответните международни, регионални и подрегионални участници, ангажирани в подкрепа на изпълнението на Резолюция 1540 (2004) на Съвета за сигурност на ООН. Настоящото решение се фокусира върху дейности, които са показали конкретни и измерими резултати, по-специално за укрепване на изпълнението на национално равнище, подобряване на механизмите за докладване и помощ, повишаване на осведомеността сред съответните заинтересовани страни и насърчаване на траен ангажимент за изпълнение на Резолюция 1540 (2004) на Съвета за сигурност на ООН. С настоящото решение ще се подобри способността за реагиране на възможностите и предизвикателствата, породени от нововъзникващите технологии, научните постижения и променящите се рискове, свързани с двойна употреба, в контекста на Резолюция 1540 (2004) на Съвета за сигурност на ООН. С него също така се гарантира интегрирането на перспективата за равенство между половете в дейностите по проекти и се насърчава участието и лидерството на жените в дейностите и диалозите в обхвата му.

(10) Настоящото решение следва да се изпълнява в съответствие с Рамковото финансово и административно споразумение, сключено от Комисията с Организацията на обединените нации относно управлението на финансовите вноски на Съюза в програми и проекти, управлявани от ООН,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Съюзът предоставя подкрепа за следните дейности, които съответстват на мерките, предвидени в Стратегията на ЕС срещу разпространението на оръжия за масово унищожение:

а) тематични семинари и обучения за изграждане на капацитет – до пет искания за помощ от държавите;

б) обучение за регионалните звена за контакт;

([1]) Съвместно действие 2006/419/ОВППС на Съвета от 12 юни 2006 г. за подкрепа на изпълнението на Резолюция № 1540 (2004) на Съвета за сигурност на Обединените нации и в рамките на изпълнението на Стратегията на ЕС срещу разпространението на оръжия за масово унищожаване (ОВ L 165, 17.6.2006 г., стр. 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/joint_action/2006/419/oj).

([2]) Съвместно действие 2008/368/ОВППС на Съвета от 14 май 2008 г. за подкрепа на изпълнението на Резолюция № 1540 (2004) на Съвета за сигурност на Обединените нации и в рамките на изпълнението на Стратегията на ЕС срещу разпространението на оръжия за масово унищожаване (ОВ L 127, 15.5.2008 г., стр. 78, ELI: http://data.europa.eu/eli/joint_action/2008/368/oj).

([3]) Решение 2013/391/ОВППС на Съвета от 22 юли 2013 г. в подкрепа на практическото изпълнение на Резолюция 1540 (2004) на Съвета за сигурност на ООН относно неразпространението на оръжия за масово унищожение и средствата за доставянето им (ОВ L 198, 23.7.2013 г., стр. 40, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2013/391/oj).

([4]) Решение (ОВППС) 2017/809 на Съвета от 11 май 2017 г. в подкрепа на изпълнението на Резолюция 1540 (2004) на Съвета за сигурност на Организацията на обединените нации относно неразпространението на оръжия за масово унищожение и средствата за доставянето им (ОВ L 121, 12.5.2017 г., стр. 39, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2017/809/oj).

([5]) Решение (ОВППС) 2023/654 на Съвета от 20 март 2023 г. в подкрепа на изпълнението на Резолюция 1540 (2004) на Съвета за сигурност на Организацията на обединените нации относно неразпространението на оръжия за масово унищожение и средствата за доставянето им (ОВ L 81, 21.3.2023 г., стр. 29, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2023/654/oj).

в) едно симулационно учение или едно теоретично симулационно учение (изв. още като „*table-top* учение“);

г) подкрепа за разработването на национални планове за действие и предоставяне на индивидуализирана подкрепа;

д) генериране и разпространение на знания.

Подробно описание на дейностите, посочени в първа алинея, се съдържа в приложението към настоящото решение.

Член 2

1. Върховният представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност (наричан по-нататък „върховният представител“) отговаря за изпълнението на настоящото решение.

2. Техническото изпълнение на дейностите, посочени в член 1, се възлага на UNODA. Отговорността при изпълнението на тази задача от UNODA се носи от върховния представител. За тази цел върховният представител сключва необходимите договорености с UNODA.

Член 3

1. Референтната сума за изпълнението на дейностите, посочени в член 1, е 1 999 934,66 EUR.

2. Разходите, финансирани чрез референтната сума, посочена в параграф 1, се управляват в съответствие с процедурите и правилата, приложими към общия бюджет на Съюза.

3. Комисията упражнява надзор върху правилното управление на разходите по параграф 2. За тази цел тя сключва необходимото споразумение с UNODA. В споразумението се предвижда, че UNODA трябва да осигурява видимост на приноса на Съюза по начин, съизмерим с размера на приноса.

4. Комисията полага усилия да сключи посоченото в параграф 3 споразумение във възможно най-кратък срок след влизането в сила на настоящото решение. Тя информира Съвета за всякакви трудности в хода на този процес, както и за датата на сключване на споразумението.

Член 4

Върховният представител докладва на Съвета за изпълнението на настоящото решение въз основа на редовни доклади, изготвяни от UNODA. Тези доклади представляват основа за оценката, извършвана от Съвета. Комисията предоставя информация относно финансовите аспекти на дейностите, посочени в член 1.

Член 5

1. Настоящото решение влиза в сила в деня на приемането му.

2. Срокът на действие на настоящото решение изтича 36 месеца след датата на сключване на споразумението, посочено в член 3, параграф 3, или шест месеца след датата на приемането му, ако към този момент въпросното споразумение не е било сключено.

Съставено в Брюксел на 10 юли 2026 година.

За Съвета

Председател

S. HARRIS

ПРИЛОЖЕНИЕ

Проектен документ

Принос на Европейския съюз в подкрепа на изпълнението на Резолюция 1540 (2004) на Съвета за сигурност на Организацията на обединените нации относно неразпространението на оръжия за масово унищожение и средствата за доставянето им на недържавни участници

1. **КОНТЕКСТ**

В съответствие с приетата на 12 декември 2003 г. Стратегия на Европейския съюз (ЕС) срещу разпространението на оръжия за масово унищожение, в която се поставя за цел засилването на ролята на Съвета за сигурност на Организацията на обединените нации и повишаването на неговия капацитет за справяне с предизвикателствата, свързани с разпространението на такива оръжия, през последните години ЕС е подкрепял последователно изпълнението на Резолюция 1540 (2004) на Съвета за сигурност на Организацията на обединените нации и неговите последващи резолюции.

От 2006 г. насам тази подкрепа се предоставя чрез поредица от съвместни действия на Съвета на ЕС и решения на Съвета, изпълнявани от Службата на ООН по въпросите на разоръжаването (UNODA). UNODA е упълномощена да предоставя подкрепа на комитета към Съвета за сигурност, създаден по силата на Резолюция 1540 („Комитет 1540“), и неговата експертна група, в качеството си на изпълнителен орган по програмата, за финансирани от ЕС проекти в подкрепа на резолюцията.

UNODA играе централна роля за насърчаване и улесняване на ефективното изпълнение на Резолюция 1540 на световно, регионално и национално равнище. В съответствие със своите пълномощия, включително съгласно Резолюция 1977 (2011) на Съвета за сигурност на Организацията на обединените нации, UNODA предоставя платформи за повишаване на осведомеността относно Резолюция 1540, укрепване на националния капацитет за изпълнение и насърчаване на диалога и сътрудничеството по тематични и междусекторни въпроси. Чрез тясно сътрудничество с Комитет 1540, държавите членки, международните организации, специализираните международни субекти, регионалните и подрегионалните организации и гражданското общество UNODA постепенно разшири и адаптира подкрепата си, за да отговори на специфичните нужди и приоритети на отделните държави и региони.

Значителният принос на UNODA към глобалните усилия в подкрепа на изпълнението на Резолюция 1540 проличава и от големия брой проведени дейности. Между 2011 г. и 2025 г. UNODA подкрепи, организира или беше съорганизатор на над 200 дейности, което подчертава ключовата ѝ роля в напредъка на изпълнението и усилията за оказване на помощ в световен мащаб. Дейностите, извършени в рамките на последователни решения на Съвета на ЕС, доведоха до измерими резултати, включително подобряване на процента на докладване и укрепване на националните правни и институционални рамки за изпълнението на Резолюция 1540 и последващите резолюции. Въпреки този напредък в много региони продължават да съществуват значителни пропуски в изпълнението. Много държави продължават да са изправени пред предизвикателства, свързани с разработването на законодателни и регулаторни рамки, междуведомствената координация, техническия експертен опит и ограничените ресурси.

Приоритетните региони, определени за предложението – Африка, Латинска Америка и Карибския басейн, и Азиатско-Тихоокеанския регион – продължават да изостават в ефективното изпълнение на Резолюция 1540. В Африка, въпреки че рисковете от разпространение остават значителни и заплахата от терористични групи се счита за най-широко разпространена в сравнение с други региони, едва малко над една трета от държавите посочват, че са въведени ключови институционални и правни мерки. По-специално седем от осемте държави членки, които не са представили национален доклад съгласно Резолюция 1540, са от региона. Поради това с предложеното решение ще се даде приоритет и ще се разшири основаната на търсенето техническа помощ и изграждането на капацитет, включително разработването на законодателство, което продължава да бъде ключов приоритет. В Латинска Америка и Карибския басейн залогът за изпълнението на Резолюция 1540 е висок, особено с оглед на бързото разрастване на транснационалната организирана престъпност и продължаващите пропуски в системите за контрол на износа. Приблизително половината от държавите членки съобщават, че са въвели мерки, но прилагането им продължава да бъде неравномерно, с фрагментирани законодателни инструменти и непоследователна институционална координация. В предложеното решение ще се даде приоритет на съобразена с нуждите правна и техническа помощ, допълнена от засилено регионално сътрудничество, за да се постигне напредък в разработването и привеждането в действие на съответните законови и подзаконови актове. В Азиатско-Тихоокеански регион незаконните търговия и финансиране на нерегулирани стоки, имащи отношение към разпространението на ядрено оръжие, продължават да бъдат значително предизвикателство за регионалната сигурност. Налице са редица мерки за изпълнение, но те остават неравномерни, с пропуски в законодателните рамки, междуведомствената координация и обмена на информация. Предложеното решение ще засили законодателната помощ и институционализираното изграждане на капацитет, включително чрез подкрепа за изпълнението на задълженията за контрол върху износа и правоприлагане съгласно Резолюция 1540, за да се постигне напредък в ефективното стратегическо управление на търговията.

Общо междусекторно предизвикателство във всички региони представляват постоянните ограничения на ресурсите, като националните звена за контакт по Резолюция 1540 често са засегнати от голямо текучество, недостатъчно обучение и конкуриращи се приоритети, което подчертава необходимостта от устойчиво изграждане на капацитет, целенасочена ресурсна помощ и засилено международно сътрудничество. Справянето с тези предизвикателства изисква постоянна ангажираност, която укрепва институционалния капацитет и насърчава националната ангажираност, за да се гарантира дългосрочната устойчивост на усилията за изпълнение.

Освен това процеси като нововъзникващите технологии и променящите се рискове, свързани с двойна употреба, подчертават продължаващата значимост на Резолюция 1540 и необходимостта от устойчива и адаптивна международна подкрепа. Проектът ще допринесе и за текущите международни усилия в подготовката за цялостния преглед през 2027 г. на състоянието на изпълнението на Резолюция 1540.

Настоящото предложение е насочено към пряка, основана на търсенето помощ за държавите членки по тяхно искане, в съответствие с поуките, извлечени от дейностите, изпълнявани в рамките на предишни съвместни действия и решения на Съвета, и цялостния преглед на Резолюция 1540 на Комитета от 2022 г., в който се подчертава необходимостта от подобряване на способността за реагиране на исканията за помощ. Въз основа на постигнатия напредък и установените нужди настоящото предложение има за цел по-нататъшното укрепване на регионалния капацитет и сътрудничество, като същевременно се насърчават междурегионалните дейности.

Трайният ангажимент на ЕС – чрез допълнително решение на Съвета – ще бъде от съществено значение за консолидиране на постигнатите до момента ползи, поддържане на динамиката в усилията за изпълнение и по-нататъшно укрепване на капацитета на държавите членки чрез последователна и дългосрочна подкрепа.

2. **ОБЩА РАМКА**

Предложеният проект ще се основава на постиженията на Решение (ОВППС) 2023/654 на Съвета и предишните съвместни действия и решения на Съвета в подкрепа на изпълнението на Резолюция 1540, изпълнявана от UNODA. Когато е уместно, специфични дейности могат да се изпълняват в сътрудничество с други международни или регионални организации. Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа (ОССЕ) ще подкрепя изпълнението на съответните дейности в съответния си регион съгласно предложеното решение на Съвета, като финансирането за тези дейности ще бъде осъществявано чрез UNODA.

Прилагането на предложеното решение на Съвета на ЕС ще се ръководи от следните принципи:

а) пълноценно използване на натрупания опит и извлечените поуки от предишни съвместни действия и решения на Съвета в подкрепа на ефективното изпълнение на Резолюция 1540;

б) даване на приоритет на конкретни нужди, установени от държавите, и на искания от тях, включително изисквания за капацитет, и предоставяне на помощ и изграждане на капацитет чрез адаптирани, съобразени с нуждите подходи;

в) насърчаване на националната и регионалната ангажираност с подпомаганите дейности, за да се гарантира дългосрочна устойчивост и запазване на институционалния капацитет;

г) гарантиране на взаимното допълване, координацията и полезните взаимодействия между UNODA, ЕС и съответните международни, регионални и подрегионални участници, ангажирани в подкрепа на изпълнението на Резолюция 1540;

д) съсредоточаване върху дейности, които са показали конкретни и измерими резултати, по-специално за укрепване на изпълнението на национално равнище, подобряване на механизмите за докладване и помощ, повишаване на осведомеността сред съответните заинтересовани страни и насърчаване на траен ангажимент за изпълнение на Резолюция 1540;

е) подобряване на способността за реагиране на възможностите и предизвикателствата, породени от нововъзникващите технологии, научния напредък и променящите се рискове, свързани с двойна употреба, в контекста на Резолюция 1540; и

ж) гарантиране на интегрирането на перспективата за равенство между половете в дейностите по проекта и насърчаване на участието и лидерството на жените в дейностите и диалозите съгласно настоящото предложение за решение на Съвета.

3. **ЦЕЛИ**

Въз основа на напредъка, постигнат чрез предишни решения на Съвета на ЕС, и като се основава на цялостния преглед от 2022 г., UNODA ще продължи да насърчава ефективното и всеобщо изпълнение на Резолюция 1540 и последващите резолюции чрез целенасочени и координирани мерки, насочени към укрепване на усилията и капацитета за изпълнение на национално, подрегионално и регионално равнище. Тези мерки ще се съсредоточат върху изграждането на национален капацитет, укрепването на сътрудничеството между националните звена за контакт, улесняването на техническата и тематичната помощ в отговор на нуждите на държавите и чрез международно сътрудничество и засилено повишаване на осведомеността сред съответните заинтересовани страни.

Както се подчертава в резултатите от всеобхватните прегледи от 2009 г. насам, укрепването на изпълнението на Резолюция 1540 изисква многогодишни координирани усилия, съобразени с регионалния контекст и националните особености. Програмата ще изгради и поддържа динамиката в изпълнението на дейностите по предишни предложения за отпускане на безвъзмездни средства от ЕС чрез многостранен подход, който включва следното:

Обща цел (очаквано въздействие)

В съответствие с изпълнението на Стратегията на ЕС срещу разпространението на оръжия за масово унищожение общата цел на програмата е да допринесе за международния мир и сигурност, като подкрепя държавите членки в цялостното и ефективно изпълнение на национално равнище на Резолюция 1540, която остава стълб на международната архитектура за неразпространение.

Тази цел се основава на предишната подкрепа от ЕС, предоставена чрез съвместни действия 2006/419/ОВППС и 2008/368/ОВППС на Съвета и на решения 2013/391/ОВППС, (ОВППС) 2017/809 и (ОВППС) 2023/654 на Съвета.

Специфични цели

а) Укрепване на националния и регионалния капацитет за изпълнение на Резолюция 1540, включително чрез обучение, изграждане на капацитет, техническа помощ и улесняване на исканията и предложенията за помощ;

б) Повишаване на капацитета, ролята и ефективността на националните звена за контакт, включително подобряване на координацията, сътрудничеството и обмена на информация между държавите с Комитет 1540 и между самите звена за контакт, за да се подкрепи ефективното изпълнение на резолюцията;

в) Подкрепа за разработването, актуализирането и практическото изпълнение на доброволни национални планове за действие за изпълнение по искане на държавите и улесняване на последващия достъп до съобразена с нуждите помощ, за преодоляване на установените пропуски и удовлетворяване на потребностите;

г) Насърчаване на подрегионалното, регионалното и международното сътрудничество, като се допринася за по-голямо взаимодействие, съгласуваност и взаимно допълване при изпълнението на Резолюция 1540;

д) Повишаване на осведомеността сред съответните аудитории, включително правителствените органи, парламентаристите, частния сектор, академичните среди и гражданското общество относно задълженията и значението на цялостното изпълнение на Резолюция 1540;

е) Засилване на пълноценното участие на съответната аудитория, включително жените, в международните, регионалните и националните усилия за изпълнение на Резолюция 1540;

ж) Подкрепа за практическото изпълнение на съответните препоръки от цялостните прегледи от 2009 г., 2016 г. и 2022 г., както и подготовка за цялостния преглед през 2027 г. и прилагане на резултатите от него.

4. **ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ**

Цялостен очакван резултат:

Засилено изпълнение на национално равнище на Резолюция 1540 от страна на държавите членки.

Конкретни резултати:

а) Повишаване на осведомеността сред националните органи и гражданското общество относно значението на цялостното и ефективно изпълнение на Резолюция 1540;

б) Подобряване и укрепване на националните правни, регулаторни и административни рамки, свързани с Резолюция 1540;

в) Засилване на институционалния и техническия капацитет на звената за контакт и други съответни национални заинтересовани страни и подобряване на междуведомствената координация;

г) Повишаване на качеството, пълнотата, последователността и навременността на националните доклади, доброволните планове за действие и свързаното с тях представяне пред Комитет 1540; и

д) Засилване на координацията, взаимното допълване и обмена на информация между международните, регионалните и подрегионалните партньори.

5. **ДЕЙНОСТИ**

Въз основа на поуките, извлечени от текущия цикъл на отпускане на безвъзмездни средства, този проект е съсредоточен върху целенасочени национални и подрегионални дейности, като например симулационни учения, а не върху широкомащабни регионални прояви за повишаване на осведомеността. Този подход дава възможност за по-практическа и целенасочена подкрепа в отговор на конкретни искания от страна на държавите членки. Ще продължи провеждането на обучения на регионалните звена за контакт с цел улесняване на координацията и обмена на знания.

I. **Засилен капацитет на държавните служители за изпълнение на задълженията по Резолюция 1540**

Дейност 1А: Тематични семинари и обучения за изграждане на капацитет

Ще бъдат организирани тематични семинари и обучения за изграждане на капацитет в отговор на до пет искания за помощ от държави, като приоритет ще се даде на държавите в Африка, Азиатско-Тихоокеански регион, Латинска Америка и Карибския басейн. Тези дейности ще допълнят функцията на Комитет 1540 за осигуряване на съответствие между исканията и предложенията за помощ и ще подпомогнат държавите при предприемането на практически и целенасочени стъпки за укрепване на изпълнението на Резолюция 1540 на национално равнище. Тези семинари и обучения ще повишат капацитета на държавните служители и ще засилят междуведомствената координация, като допринесат за по-ефективно изпълнение на национално равнище. Международни и регионални организации, както и експерти по темата, могат да бъдат поканени да проведат обучения, да представят законодателни инструменти и да споделят информация за съответните програми за подпомагане.

В зависимост от националните нужди и контекст семинарите могат да имат за цел:

— Повишаване на осведомеността относно Резолюция 1540 и последващите резолюции;

— Преглед на националните правни и регулаторни рамки и мерки за правоприлагане, за да се установят пропуските и приоритетните действия;

— Определяне на участващите национални субекти и изясняване на ролите и отговорностите;

— Предоставяне на съобразена с нуждите техническа помощ в подкрепа на устойчивото изграждане на национален капацитет; и

— Справяне с нововъзникващите предизвикателства и възможности, включително имащите отношение към технологичното развитие, рисковете, свързани с двойна употреба и нематериалния трансфер на технологии, в зависимост от случая.

Дейност 1Б: Обучение за регионалните звена за контакт

Звената за контакт действат като връзка между Комитета и националните органи и изпълняват ролята на национални координатори по въпроси, свързани с резолюцията. Ето защо целевите програми за обучение на звената за контакт по Резолюция 1540 представляват изключително важен принос за подобряване на разбирането на Резолюция 1540, задълженията на държавите членки по нея, както и предизвикателствата пред изпълнението и капацитета, необходим за справяне с тях. Междувременно, като се има предвид честотата на ротациите на звената за контакт, както и променящата се оперативна обстановка по отношение на изпълнението на Резолюция 1540, обучението на звената за контакт трябва да се провежда редовно и по устойчив начин. Ще бъде предоставена подкрепа за четири регионални курса за обучение за националните звена за контакт, определени от държавите. Обучението ще повиши осведомеността на звената за контакт относно Резолюция 1540 и последващите резолюции, ще изясни отговорностите на държавите, както и наличните възможности за помощ, и ще засили обмена на информация, сътрудничеството и съвместната работа между звената за контакт и между Комитет 1540 и звената за контакт.

Дейност 1В: Симулационни учения

Ще бъдат проведени две симулационни (изв. още като „table-top“) учения, за да се предостави на участващите държави практическо, основани на сценарии обучения, свързани с изпълнението на Резолюция 1540. Тези учения ще подпомогнат практическото прилагане и валидиране на националните рамки, междуведомствената координация и процесите на вземане на решения.

Симулационните учения може да се съсредоточат върху сценарии, включващи рискове, свързани с разпространението на ядрени, химически или биологични материали, и да разгледат незаконните дейности по възлагане на обществени поръчки и участниците в тях, трансграничните преводи или предизвикателствата, свързани с контрола върху износа, в зависимост от националните и регионалните приоритети. Ученията ще засилят оперативната готовност и ще затвърдят поуките, извлечени от дейностите за изграждане на капацитет и обучение.

II. **Разширени възможности за държавите членки, поискали помощ, за да се отговори по подходящ начин на техните нужди**

Дейност 2: Подкрепа за разработването на национални планове за действие и предоставяне на индивидуализирана подкрепа

Доброволните национални планове за действие представляват важен инструмент в подкрепа на изпълнението на Резолюция 1540. Те дават възможност на държавите да оценят пропуските, да степенуват по важност мерките за изпълнение, да картографират заинтересованите страни на национално равнище и да оценят необходимите ресурси и нуждите от помощ. Чрез съобразен с нуждите и поетапен подход, ще бъде оказана подкрепа, по тяхно искане, на най-малко две държави при разработването или актуализирането на доброволни национални планове за действие, включително при определянето и картографирането на нуждите от помощ. Тази подкрепа ще включва приоритизиране на мерките за изпълнение, определяне на необходимите ресурси и изготвяне или прецизиране на исканията за помощ. Когато е уместно, тя ще включва и анализ на съществуващите национални правни рамки, за да се установят пропуските, които могат да бъдат отстранени чрез нови или допълнителни законови или подзаконови актове за изпълнение на задълженията по Резолюция 1540. Освен това, след предвиденото разработване и актуализиране на всички национални планове за действие се предвижда устойчива подкрепа, за да се гарантира, че плановете се изпълняват по конкретен и устойчив начин.

Дейността ще подпомага държавите при разработването на доброволни национални планове за действие с ясни цели, срокове и координирани усилия, като се улесняват ефективните партньорства между държавите и доставчиците на помощ за цялостното изпълнение на Резолюция 1540.

III. **Повишена осведоменост на националните органи, съответните аудитории и гражданското общество относно значението на цялостното изпълнение на Резолюция 1540**

Дейност 3: Генериране и разпространение на знания:

Ще бъдат изготвени два продукта, генериращи знания, включително публикации, за да се проучат ключови въпроси, свързани с изпълнението на Резолюция 1540. Тези резултати ще имат за цел да съберат опит и ефективни практики, да предоставят информация за нововъзникващите тенденции и предизвикателства и да подкрепят информираното разработване на стратегии и политики. Дейността ще повиши знанията сред съответните заинтересовани страни по въпроси, свързани с цялостното и ефективно изпълнение на задълженията по Резолюция 1540, и ще допринесе за работата на Комитет 1540 в съответните области. Темите на продуктите, генериращи знания, ще се основават на наблюдение на тенденциите в изпълнението, пропуските и нуждите, включително установените в цялостния преглед от 2022 г., както и тези, които ще бъдат установени в цялостния преглед през 2027 г.

6. **МЕХАНИЗЪМ ЗА КООРДИНАЦИЯ И РОЛИ**

UNODA ще изпълнява ролята на изпълнителен орган и ще поддържа връзка с Комитет 1540 и неговата експертна група за организиране на дейностите по програмата. В качеството си на изпълнителен орган UNODA ще поддържа тясна комуникация с донора, ще свиква координационни срещи, ще изготвя редовни описателни и финансови доклади и ще предоставя политическа и организационна подкрепа на партньорските субекти. Всички средства по проекта ще бъдат отпускани и управлявани в съответствие с правилата и разпоредбите на Организацията на обединените нации.

С Резолюция 1977 (2011) Съветът за сигурност на Организацията на обединените нации призова Комитет 1540 да продължи да работи активно с държавите и съответните международни, регионални и подрегионални организации за насърчаване на обмена на опит, извлечените поуки и ефективни практики в областите, попадащи в обхвата на Резолюция 1540. В този контекст регионалните координатори по Резолюция 1540 на UNODA в Адис Абеба и Банкок продължиха да оказват засилена подкрепа за изпълнението на Резолюция 1540 в региона на Африка и в Азиатско-тихоокеанския регион, с цел предотвратяване на рисковете от разпространение на ОМУ.

UNODA, включително чрез регионалните си центрове, също поддържа силни партньорства с международни и регионални организации, за да гарантира, че нуждаещите се държави членки получават подходяща подкрепа при изпълнението на резолюцията. UNODA ще продължи да си сътрудничи с ОССЕ, която ще получи целево финансиране за изпълнение на конкретни дейности в рамките на участващите държави в съответствие със своите пълномощия, географски обхват и технически експертен опит. Това сътрудничество ще се основава на силното регионално присъствие на ОССЕ и установеното партньорство с националните органи, докато цялостната координация на проектите, надзорът и докладването ще останат отговорност на UNODA.

UNODA ще осигури съгласуваност и взаимно допълване между дейностите, изпълнявани пряко от UNODA, и тези, извършвани от ОССЕ, чрез редовна координация и обмен на информация. UNODA ще консолидира приноса на ОССЕ към цялостното докладване по програмата, включително годишните финансови и описателни доклади, представяни на донора. Тези официални доклади ще бъдат допълнени от неофициални актуализации между двата субекта чрез кореспонденция по електронна поща, конферентни разговори и *ad hoc* координационни срещи, когато е необходимо. Този засилен регионален подход към изпълнението дава възможност на UNODA да гарантира колективни усилия и да увеличи максимално възможностите за полезно взаимодействие.

UNODA също така ще поддържа връзка и ще се координира с изпълнителните органи на други съответни програми и проекти, финансирани от Европейския съюз, по-специално инициативата за центрове на ЕС за високи постижения в областта на ХБРЯ материали и „Партньорската програма на ЕС за контрол на износа“, както и проекти, изпълнявани съгласно следните решения на Съвета:

— Решение (ОВППС) 2025/494 на Съвета от 11 март 2025 година в подкрепа на Конвенцията за забрана на биологични и токсични оръжия, междусесийната програма и подготовката за Десетата конференция за преглед на посочената конвенция;

— Решение (ОВППС) 2023/2705 на Съвета от 30 ноември 2023 г. за изменение на Решение (ОВППС) 2019/1296 в подкрепа на укрепването на биологичната безопасност и сигурност в Украйна в съответствие с изпълнението на Резолюция 1540 (2004) на Съвета за сигурност на Организацията на обединените нации относно неразпространението на оръжия за масово унищожение и средствата за доставянето им;

— Решение (ОВППС) 2024/645 на Съвета от 19 февруари 2024 г. в подкрепа на укрепването на биологичната безопасност и сигурност в Латинска Америка в съответствие с изпълнението на Резолюция 1540 (2004) на Съвета за сигурност на ООН относно неразпространението на оръжия за масово унищожение и средствата за доставянето им.

7. **ПЕРСОНАЛ**

Изпълнението на настоящото предложение за решение на Съвета ще изисква наличие на персонал, за да се гарантира ефективното, своевременно и координирано изпълнение на всички дейности. Поради това се предвиждат следните длъжности:

— **Един служител по политическите въпроси в седалището на ООН:**

Звеното за подкрепа във връзка с Резолюция 1540 в рамките на отдела на UNODA, отговарящ за оръжията за масово унищожение, ще играе водеща роля в изпълнението на програмата. Служителят по политическите въпроси в отдела ще подпомага цялостното управление и надзор на програмата, включително изпълнението на съответните дейности, координацията с ОССЕ за изпълнението на конкретни дейности, мониторинга и оценката на проекти, изготвянето на доклади за донора и редовната комуникация с него.

— **Един регионален координатор със седалище в Адис Абеба, Етиопия:**

Регионалният координатор ще отговаря за по-нататъшното генериране на политическа воля, повишаване на осведомеността и изграждане на капацитет сред африканските държави за подобряване на изпълнението на Резолюция 1540, включително чрез установяване и преодоляване на оставащите пропуски в изпълнението на национално равнище. Координаторът ще продължи да осигурява специалния капацитет за информационни дейности и ангажираност във връзка с Резолюция 1540 в Африка и да предоставя основна подкрепа за осъществяването на националните и регионалните дейности, насочени към укрепване на изпълнението на Резолюция 1540 в региона.

8. **ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ**

Общата планирана продължителност за изпълнението на проекта е 36 месеца.

9. **ВИДИМОСТ НА ЕС**

UNODA ще предприеме всички необходими мерки за популяризиране на финансовата подкрепа на ЕС за дейностите, изпълнявани съгласно настоящото предложение за решение на Съвета, като по този начин се гарантира пълна видимост и осведоменост относно приноса на ЕС. Тези мерки ще се осъществяват в съответствие с Наръчника за комуникацията и видимостта при външните дейности на ЕС, изготвен и публикуван от Европейската комисия. За тази цел UNODA ще подчертае ролята на ЕС чрез създаване на подходяща запазена марка и информационни дейности, осигуряване на прозрачност на действията и повишаване на осведомеността относно целите на настоящото решение, както и относно подкрепата на ЕС и постигнатите резултати. Знамето на ЕС ще фигурира на видно място във всички материали, изготвени в контекста на изпълнението на дейностите по настоящото решение, в съответствие с насоките на ЕС за точното използване и възпроизвеждане на знамето.

10. **БЕНЕФИЦИЕРИ**

Бенефициерите на програмата ще бъдат държави – членки на ООН.

UNODA ще се стреми да насърчава държавите бенефициери пълноценно да ангажират жените на всички етапи от проекта.